flora

KLİNİK ÇALIŞMA/RESEARCH ARTICLE

FLORA 2022;27(3):466-472 • doi: 10.5578/flora.20229710

HPV Aşısı Olan Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıkları Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi

Evaluation of Knowledge Level on Sexually Transmitted Diseases of Medical School Students Who Received HPV Vaccination

Hüseyin Aytaç ERDEM[1](İD), Merve MERT VAHABİ[1](İD), Selin Ece TAŞBAKAN[2](İD), Yaren TANRIKULU[3](İD), Meltem IŞIKGÖZ TAŞBAKAN[1](İD)

[1] Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye
[2] İzmir Ekonomi Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir, Türkiye
[3] Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir, Türkiye

Cite this article as: *Erdem HA, Mert Vahabi M, Taşbakan SE, Tanrıkulu Y, Işıkgöz Taşbakan M. HPV aşısı olan tıp fakültesi öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıkları hakkındaki bilgi düzeylerinin değerlendirilmesi. FLORA 2022;27(3):466-72.*

*Bu çalışma EKMUD 10. Bilimsel Kongresi'nde poster bildiri olarak sunulmuştur. (25-29 Mayıs 2022, Susesi Kongre Merkezi, Antalya).

ÖZ

Giriş: *Cinsel yolla bulaşan hastalıklar (CYBH) yaratmış olduğu mortalite ve morbiditenin yanı sıra özellikle adölesan çağdan itibaren cinsel sağlık ve üreme sağlığını olumsuz etkileyebilmektedir. Bunlardan human papilloma virus (HPV), hem çok sık görülmesi hem de aşı ile önlenebilir olması nedeniyle büyük önem taşımaktadır. aha yaygın aşılama da farkındalığın artması ve başta hekimler olmak üzere tüm toplumun bilgi düzeyinin arttırılması ile sağlanabilecektir. Bu çalışma ile HPV aşısı olan tıp fakültesi öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusunda bilgi düzeylerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.*

Materyal ve Metod: *Bir üniversite hastanesi olan merkezimizde 2022 yılında aşı olmuş tıp fakültesi öğrencilerine anket formu doldurtularak sosyo-demografik özellikleri ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkındaki bilgi düzeyleri değerlendirilmiştir. Veriler Microsoft Office Excel programına kaydedilmiştir.*

Bulgular: *Çalışmaya 212 katılımcı (169 kadın %79.7; 43 erkek %20.3, yaş ortalaması 22.18 ± 2.15 yıl) dahil edilmiştir. Katılımcılar HPV aşısını dersler %74.5 (n= 158), arkadaş/aile %43.4 (n= 92), sosyal medya/tv %41 (n= 87) aracılığı ile öğrendiklerini belirtmişlerdir. CYBH için en güvenli korunma yöntemi kondom kullanımı %68.9, cinsel ilişkiye girmemek %18.4, tek eşlilik %12.7 olarak tanımlamışlardır. Hangilerinin kanser gelişimine neden olabileceği sorusunu HPV %99.1, hepatit B %70.8, sifiliz %6.6, gonore %3.8 olarak yanıtlamışlardır.*

Sonuç: *Cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkında genç hekimler ve hekim adaylarının bilgi düzeyinin arttırılması muhakkaktır ki tüm toplumun bilinçlenmesine ve aşılanmasına katkı sağlayacaktır. Bu konudaki eksiklerimizin farkına varmanın ve cinsel sağlık eğitimini çok daha erken yaşa indirmenin bu konuya katkı sağlayacağına inanmaktayız.*

Anahtar Kelimeler: *HPV; Cinsel yolla bulaşan hastalıklar; HIV; Aşı*

Geliş Tarihi/Received: 20/06/2022 - Kabul Ediliş Tarihi/Accepted: 31/07/2022

©Telif Hakkı 2022 Flora. Makale metnine www.floradergisi.org web adresinden ulaşılabilir.

Çevrim içi Yayın Tarihi: 12.09.2022

ABSTRACT

Evaluation of Knowledge Level on Sexually Transmitted Diseases of Medical School Students Who Received HPV Vaccination

Hüseyin Aytaç ERDEM[1], Merve MERT VAHABİ[1], Selin Ece TAŞBAKAN[2], Yaren TANRIKULU[3], Meltem IŞIKGÖZ TAŞBAKAN[1]

[1] Department of Infectious Diseases and Clinical Microbiology, Ege University Faculty of Medicine, İzmir, Türkiye

[2] İzmir Economy University Faculty of Medicine, İzmir, Türkiye

[3] Ege University Faculty of Medicine, İzmir, Türkiye

Introduction: *Sexually transmitted diseases (STDs) can adversely affect sexual and reproductive health, especially starting from adolescence, in addition to the mortality and morbidity they cause. Of these, human papilloma virus (HPV) is of great importance because it is very common and can be prevented by vaccination. More widespread vaccination can be achieved by increasing awareness and knowledge, both in society and among physicians. In this study, it was aimed to evaluate the knowledge level of med school students, who had HPV vaccine, about sexually transmitted diseases.*

Materials and Methods: *Socio-demographic characteristics and knowledge levels about sexually transmitted diseases were evaluated by filling out a questionnaire for med school students who were vaccinated in 2022 in our hospital. The dataset were put in Microsoft Office Excel program.*

Results: *Total of 212 participants (169 females 79.7%; 43 males 20.3%, mean age 22.18 ± 2.15 years) were included in the study. Participants stated that they heard about HPV vaccine; through classes 74.5% (n= 158), friends/family 43.4% (n= 92), and social media/TV 41% (n= 87). They defined the safest contraceptive method for STD as using condoms 68.9%, not having sexual intercourse 18.4%, and monogamy 12.7%. Question about causative relation with cancer development of listed agents answered as: HPV (99.1%), hepatitis B (70.8%), syphilis (6.6%), and Gonorrhea (3.8%).*

Conclusion: *Increasing level of knowledge of young physicians and physician candidates about sexually transmitted diseases will certainly contribute to the awareness and vaccination of society. We believe that being aware of our shortcomings in this regard and reducing sexual health education to a much earlier age, will help solve this issue.*

Key Words: *HPV; Sexually transmitted diseases; HIV; Vaccine*

GİRİŞ

Eski Roma mitolojisinde aşk ve sevgi tanrısı Venüs'ten *(Venere)* köken alarak isimlendirilen veneryal hastalıklar insanlık tarihi kadar eskidir. Cinsel yolla bulaşan hastalıkların (CYBH), antik çağlardan orta çağa kadar her dönemde var olduğu tahmin edilmektedir. Mezapotamya ve Mısır'da papirüs ve kil tabletlerde, Avrupa'da mitolojik ve tarihi eserlerde erotik figür ve seks işçilerinin betimlenmiş olması, insanlar arasında bir tür üretral ve vajinal akıntının ve ayrıca herpes genitalisin bulunduğuna yönelik yeterli bilgi verirken, bu tür hastalıkların o dönemlerde ilahi bir ceza olarak kabul edildiği görülmektedir[1]. Tarihin tozlu sayfalarından günümüze kadar varlığını insanlık tarihine paralel olarak kolayca sürdürebilen bu hastalıklara birçok bakteri, virüs, mantar ve parazitin neden olduğu, sonucunda inflamasyon, malignite, sterilite ve hatta transplasental yolla fetal hasara yol açabildiği çok iyi bilinmekle birlikte hala korunma konusunda tıbbi ve toplumsal farkındalığın gelişmesi gerekmektedir.

Cinsel yolla bulaşan hastalıklar yarattığı mortalite ve morbiditenin yanısıra yaşam kalitesine, sosyal hayata, cinsel sağlık ve üreme sağlığıyla birlikte yenidoğan sağlığına da ciddi zararlar vermektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nün tahminlerine göre, 15-49 yaş arasındaki bireylerde tedavi edilebilir CYBH'ın (sifiliz, gonore, klamidya ve trikomoniyaz) yıllık yeni olgu sayısı 357 milyonu bulmaktadır. Bunun yanında diğer CYBH'lardan herpes simpleks virüs (HSV) Tip 2 ile infekte yaklaşık 417 milyon kişi olduğu, 291 milyon kadının da insan papilloma virüsü (HPV) taşıdığı tahmin edilmektedir[2]. Dünyada serviks kanseri kadınlar arasında en sık görülen üçüncü kanser türü olup yılda yaklaşık 570.000 kişide HPV ile ilişkili servikal kanser vakası görülürken, yaklaşık 311.000 kişi de serviks kanserine bağlı olarak hayatını kaybetmektedir[3]. HIV, HSV, Hepatit B

virüsü, HPV ve insan T-lenfotropik virüs tip 1 (HTLV-1) gibi viral CYBH için tedavi seçenekleri ne yazık ki sınırlıdır. Korunma, tedavi seçeneklerinden daha etkin ve pratik bir yöntemdir. Bu doğrultuda kullanılan hepatit B aşısı karaciğer kanserinin önlenmesinde, HPV aşıları da servikal kanserlerden korunmada eşsiz bir role sahiptir.

Adölesan ve genç erişkinler (15-24 yaş aralığı) seksüel aktif popülasyonun yaklaşık %25'i iken, yeni tanı alan yıllık CYBH'ların neredeyse yarısını bu yaş grubu oluşturmaktadır. Bu genç erişkinlerin ve adölesanların CYBH bulaş yolları hakkında yeterli bilgiye sahip olmaması ve korunma önlemlerini görmezden gelerek reddetmesiyle ilişkili olabilir[4]. Geçmişten günümüze önemli bir halk sağlığı sorunu olan CYBH konusunda özellikle genç hekimlerin bilgi, tutum ve davranışları hem kendilerinin hem de halk sağlığının korunmasında oldukça önemlidir. Bu çalışmada HPV aşısı olan tıp fakültesi öğrencilerinin CYBH konusunda bilgi düzeylerini değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

MATERYAL ve METOD

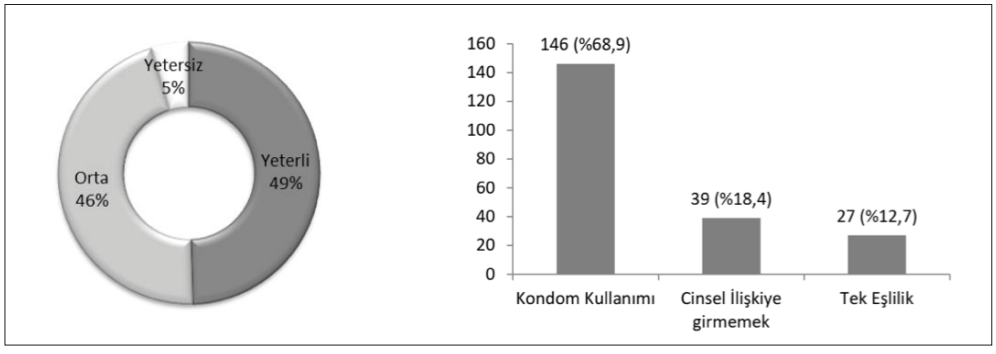
Bir üniversite hastanesi olan merkezimizde kendi istekleri ile HPV aşısı yaptırmış olan öğrencilere, google formlar üzerinden anket formu oluşturuldu. Kişiler online/sosyal paylaşım ağları/telefon mesaj grupları vasıtasıyla iletilmiştir. Anket formu dördüncü sınıf infeksiyon hastalıkları stajı esnasında HPV aşısı yaptıran öğrencilere uygulanmıştır. Katılımcıların sosyo-demografik özellikleri ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkındaki bilgi düzeyleri sorgulanarak, veriler Microsoft Office Excel programına kaydedilerek tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerle analiz edilmiştir. Çalışma için üniversitemiz Tıbbi Araştırmalar Etik Kurulu'ndan onay (Karar no: 22-5.1T/32) alınmıştır.

BULGULAR

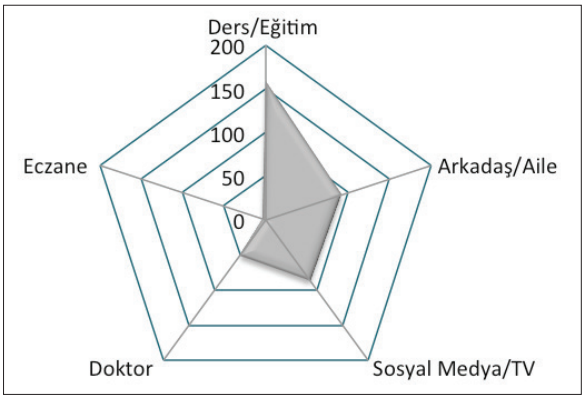
Çalışmaya 212 katılımcı (169 kadın %79.7; 43 erkek %20.3, yaş ortalaması 22.18 ± 2.15 yıl) dahil edilmiştir. Katılımcılara CYBH hakkında bilgi düzeylerini değerlendirmeleri sorulduğunda; %4.7'si yetersiz, %49.5'i ise yeterli olarak belirtmiştir. Kırk üç erkek katılımcıdan 30'u (%69.76) yeterli cevabını verirken 169 kadından 75'i (%44.37) bilgi düzeyini yeterli bulmuştur. CYBH için en güvenli korunma yöntemi kondom kullanımı %68.9, cinsel ilişkiye girmemek %18.4, tek eşlilik %12.7 olarak, cinsel yol dışında bulaş yolları kan (%98), idrar (%23), ter (%9) olarak yanıtlanmıştır. Ankete katılan bütün öğrenciler HIV'i cinsel yolla bulaşan hastalık olarak tanımlamıştır (Tablo 1). Hangilerinin kanser gelişimine neden olabileceği sorusunu HPV %99.1, hepatit B %70.8, sifiliz %6.6, gonore %3.8 olarak yanıtlamışlardır.

Tablo 1. "Hangisi cinsel yolla bulaşan hastalıklardandır?" sorusuna verilen yanıtlar

Hastalık	Evet	%
HIV	212	%100.0
HPV	210	%99.1
Sfiliz	195	%92.0
Hepatit B	193	%91.0
Gonore	175	%82.5
Hepatit C	153	%72.2
HSV	138	%65.1
Bakteriyel vajinozis	96	%45.3
Toksoplazma	29	%13.7
Hepatit A	23	%10.8
EBV	16	%7.5
CMV	15	%7.1

Şekil 1. Katılımcıların CYBH hakkında kendi bilgi düzeyleri ve etkin korunma yöntemi hakkındaki görüşleri.

Şekil 2. Katılımcıların HPV aşısını öğrenme yolu.

Katılımcılar HPV aşısını dersler %74.5 (n= 158), doktor %24.1 (n= 51), arkadaş/aile %43.4 (n= 92), sosyal medya/tv %41 (n= 87) ve eczane %1.9 (n= 4) aracılığı ile öğrendiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların %83'ü HIV ve AIDS arasındaki farkı bildiğini ifade ederken, %28.3'ü (n= 50) bir tedavisi olmadığı, %56.6'sı ise riskli temas öncesi önleyici tedavi uygulamasını hakkında bilgisi olmadığı yanıtını vermiştir.

TARTIŞMA

Dünyada sıklığı giderek artmakta olan CYBH ciddi bir halk sağlığı sorunu olup günümüzde otuzun üstünde farklı bakteri, virüs ve parazitin cinsel temas yolu ile bulaştığı bilinmektedir[5]. Seyahat olanaklarının geliştiği, göçler ve savaşlar gibi küresel anlamda sınırların giderek kaybolduğu ve insan hareketlerinin/ilişkilerinin giderek yoğunlaştığı düşünüldüğünde CYBH yayılımının devam edeceği aşikardır. Bu nedenle CYBH'den etkin korunmada, öncelikle risk altındaki kişilerin seksüel davranış alışkanlıklarının eğitim ve bilgilendirmelerle değiştirilmesi ve bağışıklama son derece önem taşımaktadır[6]. Genç bireylerin CYBH ve bunların önlenmesi hakkında bilgi düzeylerini belirlemek bu konuda gereken eğitimlerin planlanması açısından gerekli olan ilk adımdır. Ülkemizde özellikle birinci basamakta cinsel ve üreme sağlığı konusunda toplumu yönlendirecek hekimlerin ve dolayısıyla hekim adaylarının da bu konuda bilgi ve farkındalıklarının arttırılması bu yönde doğru bir yaklaşım olabilir. Ülkemizde yapılan 501 üniversite öğrencisinin CYBH konusunda bilgi düzeylerinin değerlendirildiği bir çalışmada tıp ve sağlık bilimleri fakültesinde CYBH konusunda eğitim almak isteyen öğrencilerin oranı %39.5 iken, diğer fakültelerde ise bu oranın %70.3 olduğu görülmüştür. Katılımcılar en fazla radyo/TV'den bilgi aldıklarını belirtmişlerdir[7]. Tıp ve sağlık bilimleri dışında kalan fakültelerde eğitim almak isteyen öğrencilerin oranının daha yüksek olması, CYBH konusunda bilgilendirmenin asıl olarak eğitim ve öğretim veren tüm kurumlarda eğitim programlarına dahil edilerek gerçekleştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Tıp fakültesi öğrencilerini kapsayan çalışmamızda da katılımcıların CYBH bilgisini kendini orta/yeterli düzeyde görmesi ve HPV aşısının öğrenme okul/dersler yolu oranının %74.5 olması bu sonuçları destekler niteliktedir.

Tıp ve mühendislik fakültesinden 208 üniversite öğrencisinin CYBH ve aile planlanması konusunda görüşlerinin araştırıldığı tanımlayıcı çalışmada, katılımcıların %98.6'sının HIV/AIDS'i, %73.1'inin hepatit B'yi, en az olarak da %12.5'inin gonoreyi bildiği, iki farklı fakülte arasında CYBH hakkında bilgi düzeyleri bakımından öğrenciler arasında istatistiksel farklılık saptanmadığı ancak CYBH konusunda tıp fakültesindeki öğrencilerin mühendislik fakültesindeki öğrencilere göre sırasıyla gonore (%22 & %7.4) ($p< 0.05$), HPV (%43.1 & %33.4) ve genital herpes (%25 & %17.6) ($p> 0.05$) konusunda daha fazla bilgi sahibi olduğu dikkati çekmektedir. Bununla birlikte katılımcıların %32.2'sinin ilk cinsel deneyimlerini ortalama 17 yaşında yaşamış olmaları nedeniyle CYBH konusunda eğitimin lise yıllarından önce başlaması gerektiği şeklinde görüş bildirmektedirler[8]. Dört yüz bir üniversite öğrencisinin CYBH ve aile planlanması konusunda bilgi düzeyinin araştırıldığı başka bir çalışmada, 22-30 yaş grubunda yer alan öğrencilerin yeterli bilgiye sahip olma yüzdesi 58.4 iken, daha genç olan öğrencilerde ise (17-21 yaş) bu oranın %39.5'e kadar azaldığı gözlenmiştir. Öğrencilerin sadece %25.8'i kondom kullanımın CYBH'den de koruyucu olduğunu bilmişlerdir[9]. Çalışmamızda özellikle sifiliz, gonore, hepatit B'nin CYBH olarak daha yüksek oranlarda bilinmesinin ve etkin korunma yönteminin kondom olarak belirtilmesinin anketin uygulandığı tıp fakültesi öğrencilerinin daha üst sınıf ve HPV aşısı yaptırmış olan farkındalığı yüksek

bir popülasyondan oluşması ile ilgili olabileceği kanısındayız. Borlu ve arkadaşlarının tıp fakültesi ile diğer fakültedeki öğrencilerin servikal kanser ve HPV aşılaması hakkında bilgi düzeylerinin ölçtükleri çalışması bu düşünceyi destekler niteliktedir. Tıp fakültesindeki öğrencilerinin ilahiyat, eğitim ve iktisadi ve ticari bilimler fakültesindeki öğrencilere göre sırasıyla hem servikal kanser (%89 & %70.4; %65.7; %78.4) hem de HPV aşılaması (%62.5 & %116; %35.2; % 24.5) ($p< 0.001$) konusunda daha fazla bilgi sahibi olduğunu belirtmişlerdir. Yine aynı çalışmada tıp fakültesi öğrencileri arasında dördüncü sınıfta olanların birinci sınıflara göre her iki konuda da (%82.1; %49.7 & %75.7; %26.2) ($p< 0.001$) daha yüksek oranda bilgisi olduğu bulunmuştur[10]. HPV dışında diğer CYBH konusunda da benzer bir çıkarım yapılabilir. Kalar ve arkadaşlarının 500 üniversite öğrencisinin CYBH konusundaki bilgi düzeyini değerlendirdikleri çalışmalarında, tıp fakültesi öğrencilerinin diğerlerine göre CYBH konusunda daha yüksek oranda doğru yanıt verdiği (%74 & %61.9) saptanırken, özellikle hepatit B/C (%84 & %57.6) konusunda farkındalığın bu grupta daha da belirgin olduğu gözlenmiştir[11]. Her ne kadar tıp fakültesi öğrencilerinde bilgi ve farkındalık düzeyi daha yüksek olsa da CYBH konusunda eğitim ihtiyacı devam etmektedir. Fayers ve arkadaşlarının tıp fakültesi öğrencilerinin cinsel sağlık konusundaki bilgi düzeyini araştırdıkları 10 sorudan oluşan anket çalışmasında, ortalama doğru cevap sayısının altı olduğu ve genel olarak bu öğrencilerin çoğunun cinsel sağlık konusunda doğru bilgilere sahip olmadığı bildirilmiştir[12]. Çalışmamızda da katılımcıların CYBH konusunda kendi bilgi düzeylerinin %51 oranında orta ve yetersiz olarak değerlendirmiş olmaları tıp eğitimi müfredatındaki CYBH konusunun daha detaylı olarak irdelenmesi gerektiğini düşündürmektedir.

CYBH bulaş yollarının bilinmesi ve etkin korunma yöntemlerinin doğru kullanılması özellikle infeksiyon sonrası oluşabilecek komplikasyonların önlenmesi ile halk sağlığı açısından önemli bir basamaktır. Akça ve arkadaşlarının tıp fakültesi dönem üç öğrencilerinin CYBH konusunda bilgi düzeyi ve tutumlarını değerlendirdikleri çalışmalarında, CYBH'dan korunmada kullanılan yöntemler sorusuna kondom kullanma (%93.3), riskli cinsel ilişkiye girmeme (%84.6), tek eşli yaşam sürme (%69.2) olarak doğru yanıt verilirken; doğru bulaş yollarının tamamını (vajinal, oral, anal vb.) işaretleyerek yanıt verenlerin oranının %40.3 olarak belirtilmiştir. Aynı çalışmada bulaş yolları konusunda bilgilerin değerlendirildiği ifadelere; "Kapı kolundan, klozetten veya musluktan CYBH bulaşabilir." %38.4, "Oral seks ile CYBH etkenleri geçmez." %75, "HIV anneden bebeğe geçmez." %79.8, "Hepatit B sadece kan yolu ile bulaşır." %68.2 oranında doğru yanıtlanırken, CYBH kanser ile ilişkilendirilmesinde hepatit B %75, HPV %77 oranında bilindiği saptanmıştır[13]. Çalışmamızda CYBH korunmada kullanılan yöntemler sıklık sırasına göre kondom kullanımı, cinsel ilişkiye girmeme ve tek eşlilik iken bulaş yollarında cinsel yol dışında kan, idrar ve ter olarak yanıtlanmıştır. Kanser ise HPV (%99) ve HBV (%70) ile ilişkilendirilmiş olup, çalışmamızda HPV ile servikal kanserin daha yüksek oranda ilişkilendirilmesini, araştırma evreninin HPV aşısı yaptırmış olan farkındalığı yüksek bireylerden oluşması nedeniyle gerçekleştiğini düşünmekteyiz.

Çalışmamızda da gözlemlediğimiz üzere literatürde ülkemizde özellikle geçmiş yıllardaki çalışmalara göre CYBH ve korunma yöntemleri konusunda bilgi düzeyi ve farkındalığın her geçen yıl giderek arttığı görülmektedir[14]. Bu hiç şüphesiz televizyon, iletişim/sosyal medya kaynaklarının gelişmesi, toplumda tabu olarak nitelendirilen çoğu kavramın görece olarak daha rahat konuşulmaya başlanması, toplum sağlığı merkezlerinde aile planlanması ve danışmanlık hizmetleri verilmesiyle ilişkili olabilir. Ancak doğru bilgiye ulaşma konusunda bu araçların etkinliği sorgulanabilir. Ülkemizde yakın tarihte yapılan bir çalışmada, cinsel sağlık eğitimi alan öğrenciler bu konudaki sorulara daha fazla oranda doğru yanıt vermiş, CYBH'a karşı alınacak önlemler konusunda bilgi düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür[15]. Bunting ve arkadaşları tarafından 2353 tıp ve eczacılık fakültesi öğrencisinin dahil edildiği, HIV ve riskli temas öncesi önleyici tedavi konusunda bilgi düzeylerinin değerlendirildiği ulusal çok merkezli çalışmada; HIV hakkında genel bilgi düzeyini %79.6 olarak saptanırken, riskli temas öncesi önleyici tedavi uygulamasını hakkında bil-

gisi olan öğrenci oranının %84.1 olduğu bildirilmiştir[16]. Çalışmamızda katılımcılar HIV ve AIDS arasındaki farkı bildiğini ifade ederken, yarısının ise riskli temas öncesi önleyici tedavi uygulaması hakkında bilgisinin olmadığı yanıtını vermiş bu da doğru-güncel bilgiye ulaşma ve eğitim konusunda soru işaretlerini beraberinde getirmiştir.

Çalışmanın planlaması nedeniyle HPV aşısı olmayan katılımcıların dahil edilmemiş olması araştırmamızın en önemli kısıtlılığıdır. Bilgi düzeyi ölçen standart test/puanlama ve bu nicel sonuçlar üzerinden bilgi düzeyi yeterliliği analiz edilememiş olması çalışmanın diğer bir kısıtlılığıdır.

SONUÇ

CYBH hakkında genç bireylerin doğru bilgiler edinmesi ve özellikle tıp fakültesi öğrencilerinin kendilerinin de bu hastalıklara karşı aşılanması, toplum sağlığı bilincine ve bağışıklama oranlarına katkı sağlayabilir. Bununla birlikte ülkemizde CYBH önlenmesi ve halk sağlığının korunması açısından özellikle ilkokul çağından itibaren yaş gruplarına uygun eğitim programları düzenlenmesi ve toplumsal bilgi birikiminin sağlanması gerektiğini düşünmekteyiz.

ETİK KURUL ONAYI

Bu çalışma Ege Üniversitesi Rektörlüğü Tıbbi Araştırmalar Etik Kurulu onayı ile gerçekleştirildi (Karar sayısı: E.707348, Tarih: 01.06.2022).

ÇIKAR ÇATIŞMASI

Yazarlar bu makale ile ilgili herhangi bir çıkar çatışması bildirmemiştir.

YAZAR KATKISI

Anafikir/Planlama: HAE, MIT

Analiz/Yorum: ET

Veri sağlama: YT

Yazım: HAE

Gözden Geçirme ve Düzeltme: MIT, MMV

Onaylama: MIT

KAYNAKLAR

1. *Gruber F, Lipozeni J, Kehler T. History of venereal diseases from antiquity to the renaissance. Acta Dermatovenerol Croat 2015;23(1):1-11.*
2. *Newman L, Rowley J, Vander Hoorn S, Wijesooriya NS, Unemo M, Low N, et al. Global estimates of the prevalence and incidence of four curable sexually transmitted infections in 2012. PLosOne 2015 8;10(12):e0143304. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0143304*
3. *Bray F, Ferlay J, Soerjomataram I, Siegel RL, Torre LA, Jemal A. Global cancer statistics 2018: GLOBOCAN estimates of incidence and mortality worldwide for 36 cancers in 185 countries. CA Cancer J Clin 2018;68(6):394-424. https://doi.org/10.3322/caac.21492*
4. *Da Ros, Carlos T, Caio da Silva Schmitt. Global epidemiology of sexually transmitted diseases. Asian J Androl 10.1 2008:110-4. doi: 10.1111/j.1745-7262.2008.00367.x*
5. *World Health Organisation Sexually transmitted infections (STIs) Available from: https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/sexually-transmitted-infections-(stis)*
6. *Kutlu S, Serinken M. Cinsel yolla bulaşan hastalıklar (CYBH) için acil profilaksi uygulamaları. Akad Acil Tıp Derg 2010;9(3),143-7. https://doi.org/10.4170/jaem.2010.54366*
7. *Demir G, Şahin T. Selçuk üniversitesi öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusundaki bilgi düzeylerinin belirlenmesi. Duzce Univ Saglik Bilim Enst Derg 4.3(2014):19-24*
8. *Özalp S, Tanır HM, Ilgın H, Karataş A, Ilgın B. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp ve Mühendislik Fakültesi öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar ve aile planlaması konusundaki bilgi ve tutumlarının değerlendirilmesi. Duzce Med J 14.3(2012):18-21.*
9. *İlgün MŞ, Dündar PE, Doğramacı YG, Dalcı A, Gürgen G. Celal Bayar Üniversitesinde bir grup öğrencinin aile planlaması ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusundaki bilgi düzeyleri. TSK Koruyucu Hekim Bül 2005;4(2):66-78.*
10. *Borlu A, Gunay O, Balci E, Sagiroglu M. Knowledge and attitudes of medical and non-medical Turkish university students about cervical cancer and HPV vaccination. Asian Pac J Cancer Prev 2016;17(1):299-303. https://doi.org/10.7314/APJCP.2016.17.1.299*
11. *Kalar N, Kalar MU, Zehra SS, Dharamshi HA, Patel S, Faraz A, et al. To assess the level of awareness of pre-marital sexually transmitted diseases (STDs) screening between medical and non-medical students in Karachi, Pakistan. Int J Collab Res Intern Med Public Health 4.12(2012):0-0.*
12. *Fayers T, Crowley T, Jenkins JM, Cahill DJ. Medical student awareness of sexual health is poor. Int J STD AIDS. 2003;14(6):386-9. https://doi.org/10.1258/095646203765371268*
13. *Akça B, Altınay ZÖ, Demirbaşoğlu H, Kırdar İ, Okol B, Özkan HG, et al. Bir tıp fakültesinde dönem III öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar ve korunma yöntemleri hakkındaki bilgi ve tutumları. Fam Pract Palliat Care. 2016;1(2):48-52 https://doi.org/10.22391/920.256692*
14. *Özaydın AN, Arslan YB, Elshair AA, Hashim M. Marmara Üniversitesi hazırlık sınıfı öğrencilerinin üreme sağlığı konusundaki bilgi ve tutumları, 8. Halk Sağlığı Günleri Bildirileri Özetleri, Sivas, 2003;s:99.*

15. *Bunting SR, Feinstein BA, Hazra A, Sheth NK, Garber SS. Knowledge of HIV and HIV pre-exposure prophylaxis among medical and pharmacy students: A national, multi-site, cross-sectional study. Prev Med Rep. 2021;24:101590. https://doi.org/10.1016/j.pmedr.2021.101590*

16. *Müderris T, Altıok M, Hızlı K. Evaluation of university students' knowledge, attitudes and behaviors about HIV/AIDS, gonorrhea and genital herpes. Forbes J Med 2022;3(1):39-45. https://doi.org/10.4274/forbes.galenos.2021.35220*

Yazışma Adresi/Address for Correspondence

Dr. Hüseyin Aytaç ERDEM

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi,
İnfeksiyon Hastalıkları ve
Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı,
İzmir-Türkiye

E-posta: draytacerdem@hotmail.com